

บทที่ ๕

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ ๔ ในการบริหารจัดการชุมชนแพลตฟอร์มจลือชา ในเขตพญาไท กรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้ ๑) เพื่อศึกษาระดับการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ ๔ ในการบริหารจัดการชุมชนแพลตฟอร์มจลือชา ในเขตพญาไท กรุงเทพมหานคร ๒) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ ๔ ในการบริหารจัดการชุมชนแพลตฟอร์มจลือชา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ๓) เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรค และแนวทางการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ ๔ ในการบริหารจัดการชุมชนแพลตฟอร์มจลือชา ในเขตพญาไท กรุงเทพมหานคร การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ดำเนินการตามระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed-Method Research) โดยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ ประชาชนในเขตพื้นที่ชุมชนแพลตฟอร์มจลือชา ในเขตพญาไท กรุงเทพมหานคร จำนวน ๒๘๗ คน ซึ่งใช้วิธีสุ่มกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรของทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamane) และวิเคราะห์ข้อมูลโดย (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) หาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) การทดสอบค่าที (T-test) การวิเคราะห์ ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance) และเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Different : LSD.) และการวิจัยเชิงคุณภาพ ด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informant) และใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาประกอบบริบทซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

๕.๑ สรุปผลการวิจัย

๕.๒ อภิปรายผลการวิจัย

๕.๓ ข้อเสนอแนะ

๕.๑ สรุปผลการวิจัย

๕.๑.๑ ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ซึ่งเป็นเพศชาย จำนวน ๑๓๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๕.๓ เป็นเพศหญิง จำนวน ๑๕๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๔.๗ มีอายุระหว่าง ๒๖-๓๕ ปี จำนวน ๑๑๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๑.๕ มีการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน ๙๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๔.๑ มีอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจจำนวน ๙๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๘ และมีรายได้ต่อเดือน ๑๕,๐๐๑ บาทขึ้นไป จำนวน ๙๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๒.๔

๕.๑.๒ ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ ๔ ในการบริหารจัดการชุมชนแฟลตตำรวจลือชา ในเขตพญาไท กรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ๓.๓๗ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสรุปได้ดังนี้

๑) ด้านทาน (การเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่กัน ความเสียสละ และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน) ความคิดเห็นของประชาชนที่มีผลต่อการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ ๔ ในการบริหารจัดการชุมชนแฟลตตำรวจลือชา ในเขตพญาไท กรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย ๓.๔๐

๒) ด้านปิยวาจา (การใช้วาจาที่ไพเราะอ่อนหวานสุภาพ และให้เกียรติผู้ที่มาใช้บริการ) ความคิดเห็นของประชาชนที่มีผลต่อการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ ๔ ในการบริหารจัดการชุมชนแฟลตตำรวจลือชา ในเขตพญาไท กรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย ๓.๓๘

๓) ด้านอัตถจริยา (การบำเพ็ญประโยชน์ ขวนขวายช่วยเหลือกิจการ และแก้ปัญหาต่าง ๆ ด้วยความเต็มใจ) ประชาชนมีความคิดเห็นของประชาชนที่มีผลต่อการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ ๔ ในการบริหารจัดการชุมชนแฟลตตำรวจลือชา ในเขตพญาไท กรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย ๓.๓๗

๔) ด้านสมานัตตตา (การทำตนเสมอดันเสมอปลาย และปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างเท่าเทียมกัน) ประชาชนมีความคิดเห็นของประชาชนที่มีผลต่อการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ ๔ ในการบริหารจัดการชุมชนแฟลตตำรวจลือชา ในเขตพญาไท กรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย ๓.๓๕

๕.๑.๓ ผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ ๑ ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ ๔ ในการบริหารจัดการชุมชน ตามหลักสังคหวัตถุ ๔ แตกต่างกัน ของชุมชนแฟลตตำรวจลือชา ในเขตพญาไท กรุงเทพมหานคร ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ ๒ ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ ๔ ในการบริหารจัดการชุมชนแฟลตตำรวจลือชา ในเขตพญาไท กรุงเทพมหานคร ตามหลักสังคหวัตถุ ๔ แตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ ๓ ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ ๔ ในการบริหารจัดการชุมชนแฟลตตำรวจลือชา ในเขตพญาไท กรุงเทพมหานคร ตามหลักสังคหวัตถุ ๔ แตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ ๔ ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ ๔ ในการบริหารจัดการชุมชนแฟลตตำรวจลือชา ในเขตพญาไท กรุงเทพมหานคร ตามหลักสังคหวัตถุ ๔ แตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ ๕ ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ ๔ ในการบริหารจัดการชุมชนแฟลตตำรวจลือชา ในเขตพญาไท กรุงเทพมหานคร ตามหลักสังคหวัตถุ ๔ แตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย

๕.๑.๔ สรุป ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะต่อปัจจัยที่มีผลต่อการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ ๔ ในการบริหารจัดการชุมชนแฟลตตำรวจลือชา ในเขตพญาไท กรุงเทพมหานคร

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง “การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ ๔ ในการบริหารจัดการชุมชนแฟลตตำรวจลือชา ในเขตพญาไท กรุงเทพมหานคร” ครั้งนี้ ทำให้ทราบถึงปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการแก้ไข ซึ่งจำแนกเป็นรายด้าน ดังนี้

ปัญหา อุปสรรค คือ

๑) ด้านทนาย พบว่า เจ้าหน้าที่ในการให้บริการประชาชนยังขาดการเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ในด้านของการต้อนรับ ในด้านการสละเวลาเมื่อเกินเวลา ในการให้บริการอยู่ เจ้าหน้าที่ที่มีความร่วมมือกับประชาชนในการสร้างชุมชนให้เป็นชุมชนอันดีและเข้มแข็งน้อยไป และไม่เข้าถึงชุมชนเท่าที่ควร เนื่องจากในชุมชนมีประชาชนที่หลากหลาย และขาดการส่งเสริมเรื่อง คุณธรรมจริยธรรมในชุมชน เช่น การเข้าวัดปฏิบัติธรรม

๒) ด้านปียวจา พบว่า เจ้าหน้าที่ไม่ค่อยมีการประชาสัมพันธ์แนะนำขั้นตอนต่างๆแก่ประชาชนที่มาขอรับบริการเจ้าหน้าที่มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อประชาชนที่มาติดต่อกันต่างๆ น้อยไป และบางครั้งในการให้บริการประชาชนเป็นจำนวนมากจนทำให้เจ้าหน้าที่พูดจาไม่ค่อยดีเลย เจ้าหน้าที่ให้บริการด้วยความเป็นมิตรไมตรี เอาใจใส่ต่อการให้บริการต่างๆ น้อยไป

๓) ด้านอรรถจริยา พบว่า การให้บริการประชาชน เจ้าหน้าที่ไม่ค่อยเสียสละประโยชน์ส่วนรวมมากนัก เจ้าหน้าที่มีจำนวนไม่พอเพียงพร้อมที่จะอธิบายการให้บริการกิจกรรมต่างๆ ที่จัดขึ้นในชุมชนนั้น เจ้าหน้าที่ไม่ค่อยมีความกระตือรือร้นและตรงต่อเวลาในการปฏิบัติงานและ เจ้าหน้าที่ไม่ค่อยทุ่มเทในการบริหารจัดการชุมชน

๔) ด้านสมานัตตตา พบว่า เจ้าหน้าที่ทำงานไม่เสมอต้นเสมอปลาย และเลือกปฏิบัติถือชนชั้นวรรณะ เจ้าหน้าที่ประพฤติปฏิบัติต่อประชาชนในชุมชนไม่ค่อยเหมาะสมและเท่าเทียมกัน เจ้าหน้าที่มีความยึดหยุ่นผ่อนปรนในการให้บริการ และเจ้าหน้าที่เลือกปฏิบัติในการให้บริการประชาชนที่มาใช้บริการ

ข้อเสนอแนะ คือ

๑) ด้านทนาย พบว่า เจ้าหน้าที่ควรให้ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อกันในการต้อนรับและควรเสียสละเวลาเมื่อเกินเวลาในการให้บริการแก่ประชาชนที่มาใช้บริการเหมือนกับญาติตัวเอง เจ้าหน้าที่ควรมีความร่วมมือกับประชาชนในการสร้างชุมชนให้เป็นชุมชนอันดีและเข้มแข็งให้มากกว่านี้ และลงพื้นที่สอบถามทุกข์ สุข ปัญหาในชุมชนในทุกกลุ่มบุคคล ทุกเชื้อชาติ ศาสนา ส่งเสริม ชักชวนให้ประชาชนในชุมชนเข้าวัดปฏิบัติธรรม เพื่อเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมในชุมชน

๒) ด้านปียวจา พบว่า เจ้าหน้าที่ควรมีการประชาสัมพันธ์แก่ประชาชนที่มาขอรับบริการ และควรมีอารมณ์ที่อดทนให้มากๆด้วยเหตุผล เจ้าหน้าที่ควรมานั่งคุยกับประชาชนที่มาขอรับบริการ และเจ้าหน้าที่ต้องให้บริการด้วยความเป็นมิตรไมตรี เอาใจใส่ต่อการให้บริการต่างๆ โดยยิ้มแย้มแจ่มใส

๓) ด้านอรรถจริยา พบว่า เจ้าหน้าที่ควรมีความเสียสละประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตนในการให้บริการประชาชน เจ้าหน้าที่ควรมีจำนวนพอเพียงพร้อมที่จะอธิบายการให้บริการกิจกรรมต่างๆ ที่จัดขึ้นในชุมชนนั้นยกย่องเชิดชูผู้ทำคุณประโยชน์แก่ชุมชนและสังคม และเจ้าหน้าที่ต้องให้ความสำคัญในการให้บริการประชาชน

๔) ด้านสมานัตตตา พบว่า เจ้าหน้าที่ต้องทำงานอย่างเสมอดันเสมอปลายและไม่ควรเลือกปฏิบัติและไม่ถือชนชั้นวรรณะ และควรประพฤติปฏิบัติต่อประชาชนในชุมชนอย่างเหมาะสมและเท่าเทียมกัน ไม่ควรเลือกปฏิบัติในการให้บริการประชาชนที่มาใช้บริการ และเจ้าหน้าที่ควรให้มีการจัดลำดับ (คิว) การให้บริการอย่างเป็นธรรมตามลำดับก่อนหลัง

๕.๑.๕ สรุปผลการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) ผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informant) เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ ๔ ในการบริหารจัดการชุมชนแพลตฟอร์มจลือชา ในเขตพญาไท กรุงเทพมหานคร ครั้งนี้ทำให้ทราบถึงข้อเสนอแนะ ซึ่งจำแนกเป็นรายด้านได้ดังนี้

๑. ด้านทาน (การเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่กัน ความเสียสละ และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน)

คำว่า”ทาน”นั้นมีใช้การให้เฉพาะสิ่งของเพียงอย่างเดียว แต่ยังรวมถึงการอบรมสั่งสอนหรือการให้อภัยทาน ถ้าขาดการให้ การแบ่งปัน การช่วยเหลือกัน ย่อมเป็นการแสดงให้เห็นว่าสังคมนั้น ๆ ไม่ได้มีน้ำใจต่อกันและกัน ฉะนั้นแล้วการอยู่ร่วมกันไม่ว่าจะสังคมในระดับไหนก็ต้องอาศัยความเสียสละและการแบ่งปันซึ่งกันและกัน ซึ่งจะทำให้สังคมนั้นเกิดความปกติสุข และการเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ความเสียสละและการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ไม่มีการแบ่งพรรคแบ่งพวกในการให้ความช่วยเหลือ และในการบริหารงานจะต้องมีความพร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือตลอดเวลาโดยที่ทำได้ด้วยความเต็มใจ และฐานะผู้บริหารจะต้องแสดงถึงความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ให้ผู้อื่นก่อน เมื่อเขาได้รับความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่จากผู้บริหารแล้วย่อมมีการตอบสนองงานของผู้บริหารและการทำงานก็จะดำเนินไปอย่างราบรื่น เนื่องจากการบริหารงานนั้นมีทั้งผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชา จึงกล่าวได้ว่าในด้านการทานนั้นมีความสำคัญมากต่อการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างกัน เพราะการทำงานร่วมกันนั้นไม่สามารถทำได้เพียงลำพัง จะต้องให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันตลอดในทุกระดับ และโดยเฉพาะในการบริหารจัดการชุมชนแพลตฟอร์มจลือชา ในเขตพญาไท กรุงเทพมหานคร จะต้องมียุทธในการเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มุ่งบริหารงานให้เกิดผลสำเร็จแก่ประชาชนโดยรวม และพนักงานจะต้องทำงานตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา ดังนั้นความเสียสละจึงเป็นสิ่งที่ดีเป็นอย่างยิ่งในองค์กรเพื่อให้การทำงานบรรลุเป้าหมาย การทำงานนั้นจะต้องมีความอดทน และทำร่วมกันเสมือนครอบครัวเดียวกัน เพื่อให้เกิดความร่วมมือร่วมใจในการทำงานทั้งในหน่วยงาน และการให้บริการแก่ประชาชน

๒. ด้านปิยวาจา (การใช้วาจาที่ไพเราะอ่อนหวานสุภาพ และให้เกียรติผู้ที่มาใช้บริการ)

การใช้วาจาที่ไพเราะสุภาพอ่อนหวาน เป็นหลักเบื้องต้นที่คนเราจะใช้ในการตัดสินใจ บางครั้งพบกันครั้งแรกถ้ากล่าวถ้อยคำที่ไม่ไพเราะก็อาจทำให้เกิดความเกลียดชังได้ แต่ถ้ากล่าวด้วยถ้อยคำที่ไพเราะสุภาพอ่อนหวานให้เกียรติผู้อื่น ก็จะสามารถดึงดูดความสนใจของผู้อื่นได้ ไม่ว่าผู้พูดจะอยู่ในระดับไหนก็ตามถ้าพูดจาไพเราะอ่อนหวานก็จะทำให้ผู้ฟังมีความสุข การใช้วาจานั้นมีส่วนสำคัญมากในการอยู่ร่วมกัน จะต้องมียุทธในการใช้วาจาเพื่อให้เกิดความเข้าใจอันดีระหว่างกัน เพราะธรรมชาติของมนุษย์แล้วมีความต้องการให้ผู้อื่นให้เกียรติและกล่าวถ้อยคำที่ไพเราะสุภาพแก่ตน แต่ถ้าได้รับคำพูดที่ไม่ไพเราะแล้วย่อมก่อให้เกิดความไม่มีความสุขในการรับฟังคำพูดเหล่านั้น และสำหรับการทำงานร่วมกัน แม้จะมีเจตนาที่ดีแต่ถ้าคำพูดที่ออกมาไม่มีความไพเราะอ่อนหวานก็จะเกิดปัญหาในการทำงานได้ เพราะคำพูดนั้นก่อให้เกิดผลทั้งในเชิงบวกและเชิงลบ ถ้าคำพูดที่กล่าวออกมามีความสุภาพไพเราะก็จะเป็นแรงจูงใจให้คนอยากทำงานร่วมกัน และในทางตรงกันข้ามถ้ากล่าววาจาออกมาแล้วฟังไม่สุภาพ

ไพบราก็อาจเกิดความรู้สึกไม่อยากร่วมงานด้วย แม้ในความเป็นจริงแล้วจะมีเจตนาที่ดีก็ตาม แต่อาจเป็นเพราะคำพูดที่ออกมานั้นอาจเป็นการสื่อความหมายในแง่ลบ การกล่าววาทจาถือเป็นการแสดงออกอย่างหนึ่ง ในการประสานงานซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่จะต้องมีการใช้วาทจาที่สุภาพในการสื่อสาร ซึ่งการให้บริหารนั้นการใช้วาทจามีความจำเป็นอย่างยิ่งทั้งในส่วนของการให้บริการประชาชนผู้มาติดต่องาน และพนักงานในองค์กร จะต้องมียุทธศาสตร์ในการอธิบายเพื่อให้ผู้ฟังมีความสุข แม้บางครั้งอาจจะไม่สามารถดำเนินการได้ตามที่เสนอมาได้ แต่ต้องชี้แจงถึงหลักของเหตุผลด้วยความสุภาพและให้เกียรติเพื่อให้เกิดความเข้าใจอันดีต่อกัน

๓. ด้านอัตถจริยา (การบำเพ็ญประโยชน์ ขวนขวายช่วยเหลือกิจการ และแก้ปัญหาต่างๆ ด้วยความเต็มใจ)

การบำเพ็ญประโยชน์เป็นหน้าที่ของทุกคนที่อยู่ในสังคมร่วมกัน และการช่วยเหลือกิจการต่าง ๆ ก็เป็นไปตามกำลังความสามารถของคนที่ทำได้ ทั้งทางด้านกำลังกายและกำลังใจ โดยที่ไม่นิ่งเฉยตายต่อธุระของส่วนรวม และการที่ร่วมกันบำเพ็ญประโยชน์เพื่อส่วนรวมนั้นก็ทำให้บ้านเมืองหรือสังคมนั้นเกิดความปึกติสุข อีกทั้งจะเป็นตัวอย่างให้ผู้อื่น เมื่อคนอื่นได้รับตัวอย่างดีและนำไปปฏิบัติแล้วก็จะเกิดความช่วยเหลือกันในวงกว้างขึ้น ถือเป็นการแสดงออกถึงน้ำใจไมตรีที่มีต่อกันของคนในสังคม และการช่วยเหลือกิจการหรือการบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ก็ต้องทำด้วยความเต็มใจ บริสุทธิ์ใจ ไม่มีนัยยะแอบแฝง เมื่อต่างพากันช่วยเหลือกิจการของสังคมตามความรู้ความสามารถของตนแล้ว ก็จะทำให้อยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข และในส่วนของการบริหารงานนั้นผู้บริหารจะต้องมีหลักการในการขอความช่วยเหลือจากพนักงาน โดยการอธิบายถึงหลักความสำคัญของงานต่าง ๆ ให้พนักงานเกิดความเข้าใจ และให้ช่วยดำเนินงานต่าง ๆ เหล่านั้นให้บรรลุตามเป้าหมายและกรอบเวลาที่วางไว้ แต่ทั้งนี้ผู้บริหารก็ต้องมีใจที่เมตตาต่อพนักงาน และการทำงานนั้นถ้าขาดจริยธรรมแล้วก็จะไม่สามารถดำเนินงานได้ เพราะบางครั้งทำงานกับบุคคลจำนวนมาก ก็ต้องมีการนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนามาใช้ในการโน้มน้าวเพื่อให้เกิดความร่วมมือในการทำงาน และการบำเพ็ญประโยชน์ร่วมกันนั้นถ้าทุกคนทำด้วยความเต็มอกเต็มใจจะทำให้มีความสบายใจมากกว่าการถูกบังคับให้ทำ และการทำงานด้วยความสมัครใจนั้นจะทำให้สามารถขย้ออดความคิดออกไปได้ สำหรับในองค์กรนั้นก็ต้องช่วยกันทำงานเป็นทีมจะดีกว่าต่างคนต่างทำ เพราะการอยู่ร่วมกันในองค์กรแม้จะมีการแบ่งงานรับผิดชอบ แต่ในทางปฏิบัติก็ควรที่จะช่วยกันเท่าที่ตนจะสามารถกระทำได้ ในส่วนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก็จะมีช่วยเหลือผู้ที่ได้รับผลกระทบหรือความเดือดร้อนต่าง ๆ เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นองค์กรที่ได้รับการกิจในการถ่ายโอนอำนาจ เช่น การช่วยเหลือผู้สูงอายุ การช่วยเหลือผู้ติดเชื้อ การช่วยเหลือผู้พิการ การให้การศึกษา การดูแลสุขภาพ และโครงสร้างพื้นฐาน เป็นต้น ซึ่งการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ถือเป็นเรื่องของท้องถิ่น ดังนั้นท้องถิ่นจะต้องดำเนินการด้วยความเต็มใจ และการช่วยเหลือนั้นแม้บางครั้งอาจจะช่วยได้ไม่เต็มที่ แต่ถ้าพยายามสุดความสามารถแล้วอย่างน้อยก็จะทำให้เกิดความรู้สึกดีแก่ประชาชนที่มีต่อเจ้าหน้าที่ผู้บริหารจัดการชุมชนพลัดตารวจลือชา ซึ่งจะทำให้มีปฏิสัมพันธ์กันในทางที่ดีต่อกัน

๔. ด้านสมานัตตตา (การทำตนเสมอต้นเสมอปลาย และปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างเท่าเทียมกัน)

การทำตนเสมอต้นเสมอปลายนั้นเป็นสิ่งที่ทุกคนต้องตระหนัก เพราะการจะทำสิ่งใดนั้นจะต้องทำให้มีความต่อเนื่องตลอดไป ไม่ใช่ในตอนต้นทำดีเพื่อเป็นการสร้างภาพลักษณ์ แต่พอผ่านระยะนั้นไปแล้วก็ทำไม่เต็มที่เท่าที่ควรจะเป็น ซึ่งถ้าเป็นเช่นนั้นแล้วก็จะเกิดการนิทาและสูญเสียความเชื่อมั่นในสายตาผู้อื่น คนเราหากมีความตั้งใจยึดถือหลักความเสมอต้นเสมอปลายทั้งก่อนรับหน้าที่ และหลังรับหน้าที่ คือทำให้คนอื่นเห็นในคุณความดีและความตั้งใจจริงของเรา ก็จะเป็นเครื่องผูกใจและได้รับการยอมรับจากผู้อื่น ความเสมอต้นเสมอปลายมีความสำคัญมาก เพราะจะเป็นตัวช่วยให้เราสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างปกติสุข สำหรับการทำงานร่วมกันของเจ้าหน้าที่/ผู้บริหารจัดการชุมชนแพลตฟอร์มจลือชา ถือว่าเป็นครอบครัวใหญ่ ผู้บริหารต้องมีการใช้คนให้ตรงกับงาน แต่ก็ต้องมีการอธิบายชี้แจงให้พนักงานคนอื่นเข้าใจถึงเหตุผลที่ต้องเลือกใช้งานบุคคลนั้น เพราะทุกคนต่างก็มีข้อดีมีความสามารถเฉพาะด้าน ในฐานะที่เป็นผู้บริหารก็ต้องตัดสินใจเลือกผู้ที่เหมาะสมที่สุดเพื่อให้ผลงานออกมาดีต่อองค์กรในภาพรวม แต่ผู้บริหารก็ต้องแสดงความรักต่อพนักงานทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน โดยที่ไม่เลือกปฏิบัติ หรือที่เรียกว่า “เลือกที่รักมักที่ชัง” และการพิจารณาความดีของพนักงานก็ต้องมีใจที่เป็นกลางปราศจากความลำเอียง หรือแม้บางครั้งพนักงานอาจจะทำไม่ถูกใจแต่ผู้บริหารก็ต้องทำใจ ให้อภัย และให้อภัยเสมอ เมื่อพนักงานได้รับความรักความเมตตาจากผู้บริหารแล้วก็พร้อมที่จะทำงานอย่างเต็มกำลังความสามารถ แต่ถ้าผู้นำหรือผู้บริหารไม่มีความเสมอต้นเสมอปลายก็ไม่สามารถดูแลผู้ใต้บังคับบัญชาได้ และไม่ได้รับการยอมรับนับถือจากผู้ใต้บังคับบัญชา ดังนั้นหลักความเสมอต้นเสมอปลายจะช่วยให้ในการสร้างมนุษยสัมพันธ์ และความสามัคคีให้เกิดขึ้นกับทุกคน

๕.๒ อภิปรายผลการวิจัย

ผลการศึกษาค้นคว้าข้อมูล การวิจัยเรื่องการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ ๔ ในการบริหารจัดการชุมชนแพลตฟอร์มจลือชา ในเขตพญาไท กรุงเทพมหานคร มีประเด็นการอภิปรายผล ดังนี้

๕.๒.๑ ความคิดเห็นของประชาชนต่อปัจจัยที่มีผลต่อการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ ๔ ในการบริหารจัดการชุมชนแพลตฟอร์มจลือชา ในเขตพญาไท กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวม

จากผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่าประชาชนมีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ ๔ ในการบริหารจัดการชุมชนแพลตฟอร์มจลือชา ในเขตพญาไท กรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ ๔ ในการบริหารจัดการชุมชนแพลตฟอร์มจลือชา ในเขตพญาไท กรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับปานกลาง ทุกด้าน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพระครูนนทวิวัฒน์ วีระธมโม (มีนุสรณ์)^๑ ที่ได้วิจัยเรื่อง “การบริหารงานเทศบาลตามหลักสาราณียธรรม ๖ : กรณีศึกษาเทศบาลตำบลปลายบาง อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี” ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานเทศบาลตามหลักสาราณียธรรม ๖ : โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อ

^๑พระครูนนทวิวัฒน์ วีระธมโม (มีนุสรณ์), “การบริหารงานเทศบาลตามหลักสาราณียธรรม ๖ : กรณีศึกษาเทศบาลตำบลปลายบาง อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี,” วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการเชิงพุทธ), (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๓).

พิจารณาในแต่ละด้าน คือ ด้านเมตตากายกรรม ด้านเมตตาวจีกรรม ด้านเมตตามโนกรรม ด้านสาธารณโภคีด้านศีลสามัญญตา และด้านทิวฐิสามัญญตา พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานเทศบาลตามหลักสารานีธรรม ๖ : กรณีศึกษาเทศบาลตำบลปลายบาง อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี อยู่ในระดับปานกลาง ทุกด้าน

๕.๒.๒ ความคิดเห็นของประชาชนต่อปัจจัยที่มีผลต่อการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ ๔ ในการบริหารจัดการชุมชนแพลตฟอร์มจลลือชา ในเขตพญาไท กรุงเทพมหานคร จำแนกเป็นรายด้าน

๑) ด้านทาน ประชาชนมีความคิดเห็นปัจจัยที่มีผลต่อการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ ๔ ในการบริหารจัดการชุมชนแพลตฟอร์มจลลือชา ในเขตพญาไท กรุงเทพมหานคร ในภาพรวมด้านทานอยู่ในระดับปานกลาง แสดงให้เห็นว่าปัจจัยที่มีผลต่อการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ ๔ ในการบริหารจัดการชุมชนแพลตฟอร์มจลลือชา ในเขตพญาไท กรุงเทพมหานคร การช่วยเหลือแนะนำให้ความรู้แก่ชุมชนให้คำปรึกษาช่วยแก้ปัญหา ให้ความสะดวกในการรับบริการของชุมชน เอาใจใส่ในการพัฒนาชุมชนอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุนิษา ฤทธิศาสตร์^๒ ได้วิจัยเรื่อง “การประสานงานโดยการประยุกต์ใช้สังคหวัตถุ ๔ ของบุคลากรกองการต่างประเทศ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ” พบว่า มีการประสานงานโดยการประยุกต์ใช้สังคหวัตถุ ๔ ของบุคลากรกองการต่างประเทศ สำนักงานตำรวจแห่งชาติด้านทานพบว่าโดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อในแต่ละรายการพบว่า อยู่ในระดับมากข้อที่๑ นอกนั้นอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ

๒) ด้านปิยวาจา ประชาชนมีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ ๔ ในการบริหารจัดการชุมชนแพลตฟอร์มจลลือชา ในเขตพญาไท กรุงเทพมหานคร โดยรวมในด้านปิยวาจา อยู่ในระดับปานกลาง แสดงให้เห็นว่าปัจจัยที่มีผลต่อการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ ๔ ในการบริหารจัดการชุมชนแพลตฟอร์มจลลือชา ในเขตพญาไท กรุงเทพมหานคร คือ เจ้าหน้าที่ให้ต้อนรับด้วยใบหน้ายิ้มแย้มแจ่มใสพูดจาด้วยความสุภาพอ่อนโยน มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อประชาชนที่มาติดต่องานต่างๆ ให้บริการด้วยความเป็นมิตรไมตรี พูดจาชัดเจนเข้าใจง่ายเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพระสักรัย จิตตสุโภ (ลุ่มดี)^๓ ได้วิจัยเรื่อง “ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการตามหลักสังคหวัตถุ ๔ ของสำนักงานเทศบาลนครนครสวรรค์” พบว่า ด้านปิยวาจาประชาชนมีความคิดเห็นต่อความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการตามหลักสังคหวัตถุ ๔ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ

๓) ด้านอัตถจยา ประชาชนมีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ ๔ ในการบริหารจัดการชุมชนแพลตฟอร์มจลลือชา ในเขตพญาไท กรุงเทพมหานคร โดยรวม

^๒สุนิษา ฤทธิศาสตร์, “การประสานงานโดยการประยุกต์ใช้สังคหวัตถุ ๔ ของบุคลากรกองการต่างประเทศ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ”,วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๔).

^๓พระสักรัย จิตตสุโภ (ลุ่มดี), “ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการตามหลักสังคหวัตถุ ๔ ของสำนักงานเทศบาลนครนครสวรรค์”, วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๔).

ในด้านอัตถจริยาอยู่ในระดับปานกลาง แสดงให้เห็นว่าปัจจัยที่มีผลต่อการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ ๔ ในการบริหารจัดการชุมชนแพลตฟอร์มจลือชา ในเขตพญาไท กรุงเทพมหานคร การบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ มีสิ่งอำนวยความสะดวกแก่ผู้ที่มาติดต่องานเป็นอย่างดี มีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน มีการประสานงานการให้บริการได้อย่างต่อเนื่องและรวดเร็ว มีความเป็นกันเองเอาใจใส่ต่อประชาชน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **อาภรณ์รัตน์ เลิศไพบรอต**^๕ ได้วิจัยเรื่อง “ความพึงพอใจของประชาชนต่อการบริการสาธารณะตามหลักสธารณียธรรม ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองกรด จังหวัดนครสวรรค์” พบว่าด้านเมตตามโนกรรม ประชาชนมีความคิดเห็นต่อความพึงพอใจของประชาชนต่อการบริการสาธารณะตามหลักสธารณียธรรม ด้านรวมเมตตามโนกรรม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ทุกข้อ

๔) ด้านสมานัตตตา ประชาชนมีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ ๔ ในการบริหารจัดการชุมชนแพลตฟอร์มจลือชา ในเขตพญาไท กรุงเทพมหานคร โดยรวมในด้านสมานัตตัตตาอยู่ในระดับปานกลาง แสดงให้เห็นว่าปัจจัยที่มีผลต่อการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ ๔ ในการบริหารจัดการชุมชนแพลตฟอร์มจลือชา ในเขตพญาไท กรุงเทพมหานคร คือการทำตัวเสมอต้นเสมอปลาย ให้ความเสมอภาค ปฏิบัติต่อบุคคลอย่างเท่าเทียมกัน ปฏิบัติตนกับผู้ที่มาติดต่ออย่างเหมาะสม โดยไม่คำนึงถึงฐานะผู้มาใช้บริการ มีความยืดหยุ่นผ่อนปรน มีความยุติธรรมเสมอภาค มีความกระตือรือร้นในการพัฒนาชุมชนในด้านต่างๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **พระครูปลัดวันชาติ วิชาโต (ยอดดำเนิน)**^๖ ได้วิจัยเรื่อง “ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการของวัดนครสวรรค์ตามหลักสังคหวัตถุ๔” พบว่า ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการตามหลักสังคหวัตถุ ๔ ด้านอัตถจริยาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ

๕.๒.๓ อภิปรายผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อปัจจัยที่มีผลต่อการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ ๔ ในการบริหารจัดการชุมชนแพลตฟอร์มจลือชา ในเขตพญาไท กรุงเทพมหานคร โดยจำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล

สมมติฐานที่ ๑ ประชาชนที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ ๔ ในการบริหารจัดการชุมชนแพลตฟอร์มจลือชา ในเขตพญาไท กรุงเทพมหานคร ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ เนื่องจากการบริหารจัดการชุมชนตามหลักสังคหวัตถุ ๔ ไม่ได้จำกัดอยู่ที่เพศ จะเป็นเพศไหนก็สามารถใช้บริการได้เหมือนกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ

^๕อาภรณ์รัตน์ เลิศไพบรอต, “ความพึงพอใจของประชาชนต่อการบริการสาธารณะตามหลักสธารณียธรรม ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองกรด จังหวัดนครสวรรค์”, **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๔).

^๖พระครูปลัดวันชาติ วิชาโต (ยอดดำเนิน), “การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย”, **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๔).

พระธีระพงศ์ สุเมโธ (แช่เล่า)^๖ ได้วิจัยเรื่อง “การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย” ผลการศึกษามีวิจัยพบว่า บุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอเวียงป่าเป้า มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า บุคลากรมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการอยู่ในระดับมากทุกด้าน การเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงรายพบว่า บุคลากรที่มีเพศ, อายุ, ระดับการศึกษา, ตำแหน่งหน้าที่ และเขตพื้นที่โดยรวมไม่แตกต่างกันจึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ ๒ ประชาชนที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ ๔ ในการบริหารจัดการชุมชนแพลตฟอร์มจลือชา ในเขตพญาไท กรุงเทพมหานคร แตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ ถึงแม้ว่าจะต่างกันแต่ก็สามารถที่จะนำหลักสังคหวัตถุ ๔ ไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาชุมชนได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **อนงค์นาฏ แก้วไพฑูรย์**^๗ ได้วิจัยเรื่อง “ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการตามหลักสังคหวัตถุ ๔ ของฝ่ายทะเบียนที่ว่าการอำเภอเมืองจังหวัดนครสวรรค์” ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการตามหลักสังคหวัตถุ ๔ ของฝ่ายทะเบียนที่ว่าการอำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่าความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการตามหลักสังคหวัตถุ ๔ ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในด้านสมานัตตตาส่วนที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดในด้านปิยวาจา เมื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของประชาชนโดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลแล้ว พบว่าบุคคลที่มีเพศ และระดับการศึกษาต่างกันมีความพึงพอใจต่อการให้บริการแตกต่างกัน สำหรับอายุและอาชีพมีความพึงพอใจไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ ๓ ประชาชนที่มีการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ ๔ ในการบริหารจัดการชุมชนแพลตฟอร์มจลือชา ในเขตพญาไท กรุงเทพมหานคร แตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ ประชาชนที่มีการศึกษาต่างกันแต่ก็ไม่ได้หมายความว่า จะได้รับบริการพัฒนาชุมชนที่ต่างกัน เจ้าหน้าที่ก็ให้ความช่วยเหลือประชาชนอย่างเท่าเทียมและเสมอภาคกันเมื่อประชาชนมาใช้บริการ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **พงศ์พิชญ์ บุตรพระองค์**^๘ ได้วิจัยเรื่อง “การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอบึงกาฬ จังหวัดหนองคาย” ผลการวิจัยพบว่า การบริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอบึงกาฬ จังหวัดหนองคาย โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า การบริหารงานระดับมาก

^๖พระธีระพงศ์ สุเมโธ (แช่เล่า), “การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย”, **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๔).

^๗อนงค์นาฏ แก้วไพฑูรย์, “ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการตามหลักสังคหวัตถุ ๔ ของฝ่ายทะเบียนที่ว่าการอำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์”, **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๔).

^๘พงศ์พิชญ์ บุตรพระองค์, “การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอบึงกาฬ จังหวัดหนองคาย”, **วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, ๒๕๕๑).

๓ ด้าน เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย คือ ด้านป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ ด้านการรักษาความสะอาดของถนน ทางเดิน ที่สาธารณะ และกำจัดขยะมูลฝอยสิ่งปฏิกูล และด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ และระดับปานกลาง ๕ ด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ด้านการจัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก ด้านการบำรุงรักษาศิลปะจารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดี ด้านป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และด้านคุ้มครองดูแลและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ผลการเปรียบเทียบระดับการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอบึงกาฬ จังหวัดหนองคาย ความคิดเห็นของบุคลากรที่มีสถานภาพการปฏิบัติงานโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ส่วนบุคลากรที่มีสังกัดแตกต่างกันมีความเห็นโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

สมมติฐานที่ ๔ ประชาชนที่มีอาชีพต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ ๔ ในการบริหารจัดการชุมชนแพลดตำรวจลือชา ในเขตพญาไท กรุงเทพมหานคร แตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้แสดงว่าอาชีพต่างกันแต่ก็สามารถที่จะนำหลักสังคหวัตถุ ๔ ไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาชุมชนได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **บุญทริกา ภูทอง**^๙ ได้วิจัยเรื่อง “ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการตามหลักสังคหวัตถุ ๔ ของโรงพยาบาลสวรรค์ประชารักษ์ จังหวัดนครสวรรค์” ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนมีความพึงพอใจต่อการให้บริการตามหลักสังคหวัตถุ ๔ ของโรงพยาบาลสวรรค์ประชารักษ์ จังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ประชาชนมีความพึงพอใจต่อการให้บริการตามหลักสังคหวัตถุ ๔ มากทุกด้าน และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ประชาชนมีความพึงพอใจต่อการให้บริการมากทุกข้อ ระดับความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการตามหลักสังคหวัตถุ ๔ ของโรงพยาบาลสวรรค์ประชารักษ์ เมื่อจำแนกตามลักษณะทางประชากรศาสตร์แต่ละประเภท พบว่า ประชาชนที่มีอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่างกัน มีความพึงพอใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

สมมติฐานที่ ๕ ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ ๔ ในการบริหารจัดการชุมชนแพลดตำรวจลือชา ในเขตพญาไท กรุงเทพมหานคร แตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ แสดงให้เห็นว่ารายได้ต่อเดือนแตกต่างกันไม่ได้มีผลต่อการนำหลักสังคหวัตถุ ๔ ไปประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการชุมชนให้ดีขึ้น มีความเจริญซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **พงศ์พิชญ์ บุตรพระองค์**^{๑๐} ได้วิจัยเรื่อง “การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอบึงกาฬ จังหวัดหนองคาย” ผลการวิจัยพบว่า การบริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอบึงกาฬ จังหวัดหนองคาย โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อ

^๙บุญทริกา ภูทอง, “ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการตามหลักสังคหวัตถุ ๔ ของโรงพยาบาลสวรรค์ประชารักษ์ จังหวัดนครสวรรค์”, *วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต*, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๔).

^{๑๐}พงศ์พิชญ์ บุตรพระองค์, “การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอบึงกาฬ จังหวัดหนองคาย”, *วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต*, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, ๒๕๕๑).

จำแนกเป็นรายด้าน พบว่า การบริหารงานระดับมาก ๓ ด้าน เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย คือ ด้านป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ ด้านการรักษาความสะอาดของถนน ทางเดิน ที่สาธารณะ และกำจัดขยะมูลฝอยสิ่งปฏิกูล และด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ และระดับปานกลาง ๕ ด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ด้านการจัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก ด้านการบำรุงรักษาศิลปจารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดี ด้านป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และด้านคุ้มครองดูแลและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม

ผลการเปรียบเทียบระดับการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอบึงกาฬ จังหวัดหนองคาย ความคิดเห็นของบุคลากรที่มีสถานภาพการปฏิบัติงานโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ส่วนบุคลากรที่มีสังกัดแตกต่างกันมีความเห็นโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ ๐.๐๕

๕.๓ ข้อเสนอแนะ

๕.๓.๑ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากการศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ ๔ ในการบริหารจัดการชุมชนแพลตฟอร์มจลือชา ในเขตพญาไท กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

๑. คณะกรรมการชุมชนต้องบริหารจัดการโดยนำหลักหลักสังคหวัตถุ ๔ มาประยุกต์และบูรณาการกับนโยบายของกรุงเทพมหานครอย่างจริงจัง เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดอันจะมาซึ่งประโยชน์สุขของคนในชุมชน

๒. ส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ การพัฒนาชุมชน โดยการเสนอปัญหา ความต้องการในชุมชน แสดงความคิดเห็นวิจารณ์การทำงานของคณะกรรมการชุมชน และนำข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษามาปรับปรุงแก้ไขในส่วนที่เป็นปัญหาให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น

๓. สร้างความสามัคคีปรองดองกันขึ้นในชุมชน เป็นตัวอย่างของคนในชุมชนไม่แบ่งฝักแบ่งฝ่าย ร่วมแก้ไขปัญหาดังกล่าว ร่วมมือร่วมใจเป็นหนึ่งเดียว ประสานงานให้เป็นระบบให้ทันเหตุการณ์ รับผิดชอบต่อหน้าที่และตรงต่อเวลา

๔. ส่งเสริมรายได้ให้เกิดขึ้นแก่คนในชุมชน โดยนำผลการศึกษาไปเป็นข้อมูลในการวางแผนการบริหารจัดการของชุมชนให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล การแนะนำหาอาชีพที่เหมาะสมให้ ใช้ชีวิตอย่างพอเพียงและแนะนำให้ประกอบอาชีพตามวิถีชีวิตในชุมชนอย่างมีระบบและบริหารจัดการงบประมาณให้ทั่วถึง

๕. ควรมีมาตรการส่งเสริมการปลูกฝังเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมของคนในชุมชน ให้เกิดเป็นรูปธรรม ปฏิบัติอย่างต่อเนื่องและนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาอื่นๆ มาประยุกต์ใช้ควบคู่ไปกับการบริหารจัดการของชุมชน เพื่อเป็นตัวอย่างที่ดีแก่ชุมชนอื่นๆ

๕.๓.๒ ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

๑) ด้านงาน ควรมีการสร้างความรู้เข้าใจอันดีในองค์กร และบุคลากรควรร่วมมือกันในการปฏิบัติงานจะมีการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบอย่างชัดเจน

๒) ด้านปียวจา ควรมีการใช้วาจาที่สุภาพไพเราะอ่อนหวานต่อกัน ในเวลาปฏิบัติงาน

๓) **ด้านอัตถจริยา** ควรมีโครงการหรือกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้บุคลากรได้ทำร่วมกัน เพื่อให้มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกัน

๔) **ด้านสมานัตตตา** ผู้บริหารต้องมีความเมตตาต่อบุคลากรขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่นทุกคน ไม่เลือกที่รักมักที่ชังและบุคลากรก็ต้องทำงานอย่างเต็มที่เพื่อสนองนโยบายของผู้บริหารอย่างสม่ำเสมอ

๕.๓.๓ ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

๑. ควรศึกษาการบริหารจัดการชุมชนตามหลักสังคหวัตถุ ๔ ขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่น/ตำบลอื่น ๆ เพื่อจะได้เปรียบเทียบความแตกต่าง หรือความสอดคล้องกันในระดับของการบริหารจัดการในชุมชน

๒. ควรศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารจัดการตามหลักสังคหวัตถุ ๔

๓. ควรศึกษาถึงผลสัมฤทธิ์ หลังจากมีการนำหลักสังคหวัตถุ ๔ มาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการชุมชนหรือองค์กรอื่น ๆ

๔. ควรศึกษาเรื่องประสิทธิภาพในการประยุกต์หลักสังคหวัตถุ ๔ ในการบริหารจัดการในชุมชน เพื่อจะได้ทราบระดับประสิทธิภาพในการบริหารจัดการงานของชุมชนว่าอยู่ในระดับใด

๕. ควรทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการบริหารจัดการชุมชน ตามหลักสังคหวัตถุ ๔ หรือตามหลักธรรมอื่นๆ ในพระพุทธศาสนา โดยเปลี่ยนขนาดพื้นที่ในการศึกษาวิจัยให้กว้าง และขนาดใหญ่ขึ้น อาจเป็นระดับจังหวัด ระดับประเทศ หรือเป็นองค์กรปกครองส่วนอื่นๆ

๖. ควรศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพควบคู่กับการวิจัยเชิงปริมาณในการนำหลักสังคหวัตถุ ๔ มาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการชุมชนโดยเก็บรวบรวมข้อมูลหลายวิธี เช่น สัมภาษณ์แบบเชิงลึก การสังเกตการณ์โดยมีส่วนร่วม เพื่อต้องการทราบถึงความคิดเห็นของประชาชนได้อย่างครอบคลุมครบถ้วนทุกด้าน